

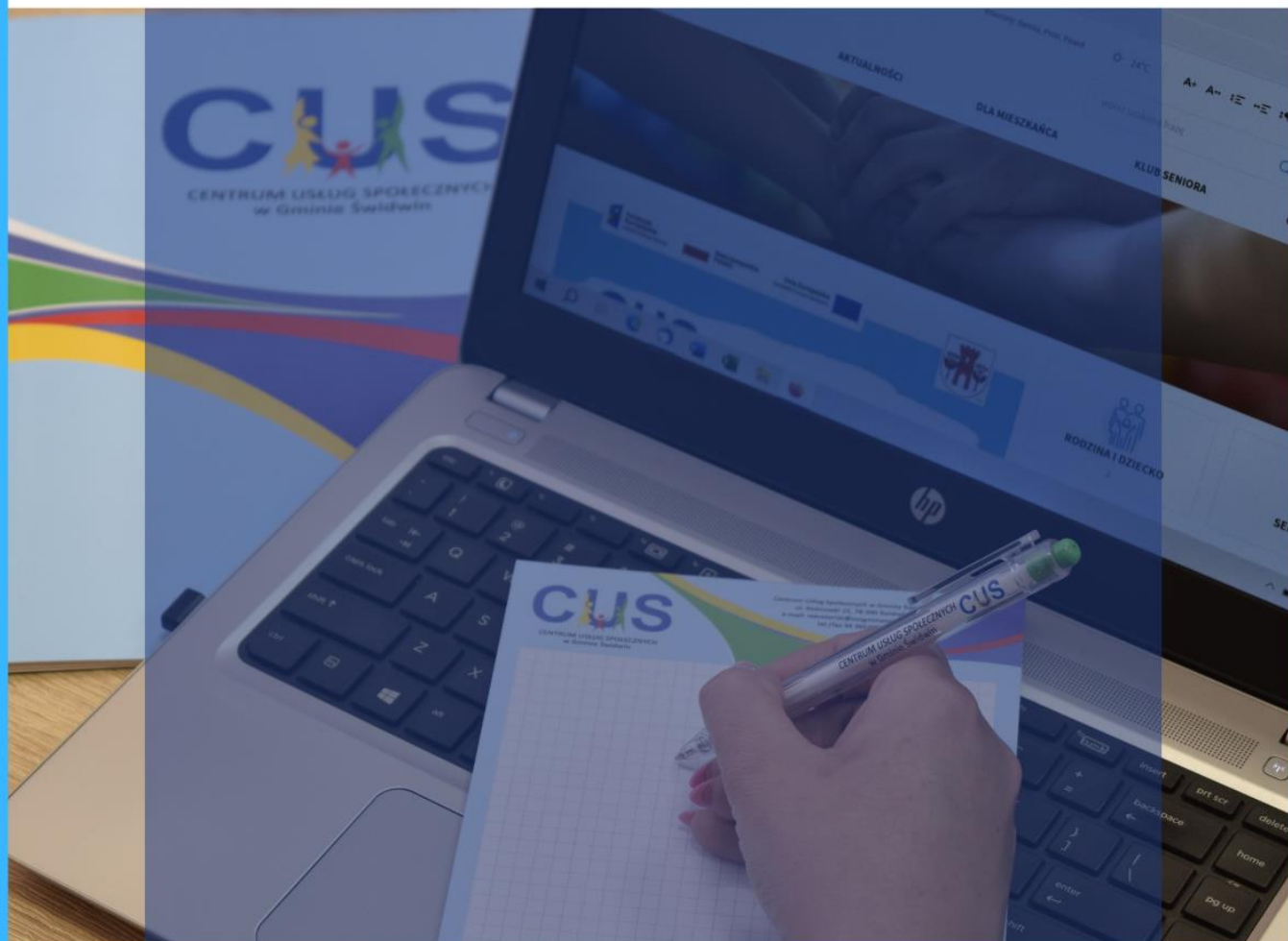
Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

CENTRUM
BADAŃ
I ROZWOJU

CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
w Gminie Świdwin

Aktualizacja diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Świdwin na lata 2024-2028

sierpień 2023

Autorzy opracowania

dr inż. Kamila Bartuś
mgr Adrian Wawro
mgr Kamil Leonik
lic. Marcin Dusza
Stanisław Wiśniewski
Grzegorz Filipowski

Centrum Badań i Rozwoju Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

ul. 1 Maja 50
40-287 Katowice
tel. +48 32 257 73 33
cbir@ue.katowice.pl
www.ue.katowice.pl/cbir

Badanie zostało współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Programu Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści

Spis treści**3**

Wprowadzenie**4**

Charakterystyka ankietowanych beneficjentów Centrum Usług Społecznych**5**

Opinie ankietowanych beneficjentów Centrum Usług Społecznych**8**

Charakterystyka ankietowanych mieszkańców gminy Świdwin**13**

Opinie ankietowanych mieszkańców gminy Świdwin**16**

Spis rysunków**22**

Wprowadzenie

Przedmiotem raportu jest opracowanie pakietu produktów powstałych w wyniku testowania rozwiązania modelowego – Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin oraz aktualizacja diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Świdwin na lata 2024-2028. Zamówienie zostało zrealizowane w ramach projektu pn. „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin”, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Niniejszy raport dotyczy aktualizacji diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Świdwin na lata 2024-2028:

- a) rozpoznanie usług społecznych, które będą odpowiadały na aktualne potrzeby mieszkańców,
- b) określenie istniejących deficytów w sferze społecznej oraz wskazanie oczekiwań i potrzeb społeczności nią objętych,
- c) określenie zasobów i potencjałów, które będą efektywnie wpływać na realizację usług społecznych.

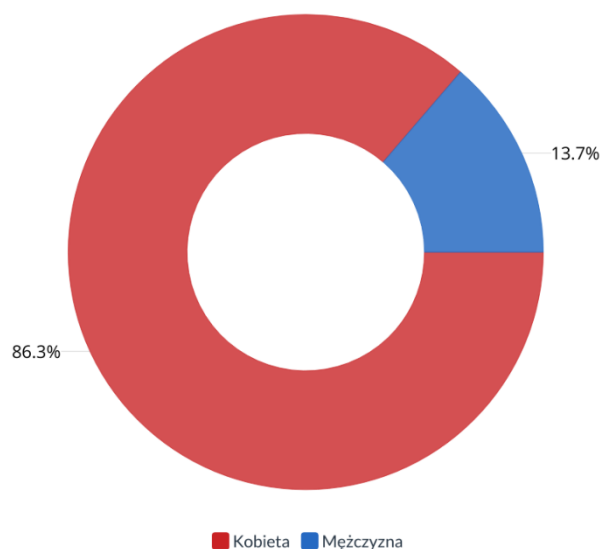
Podstawę do opracowania raportu stanowiły zrealizowane w okresie od czerwca do sierpnia 2023 roku:

- badania ilościowe z wykorzystaniem metod CATI oraz CAWI wśród 102 beneficjentów Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin,
- badania ilościowe z wykorzystaniem metod CATI oraz CAWI wśród 250 mieszkańców gminy Świdwin.

Charakterystyka ankietowanych beneficjentów Centrum Usług Społecznych

W badaniach ilościowych realizowanych metodą CATI (wywiadów telefonicznych) wzięło udział łącznie 102 beneficjentów Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin. Blisko 9 na 10 respondentów stanowiły kobiety (rys. 1).

Rysunek 1
Respondenci według płci (N= 102).

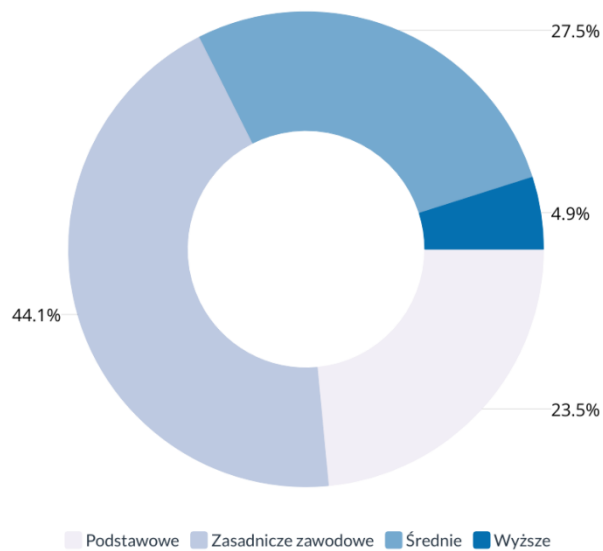

Źródło: opracowanie własne

Najmłodsza respondentka miała 25 lat, a najstarsza 87 lat. Najmłodszy z kolei respondent badań ilościowych miał 25 lat, a najstarszy 75 lat. Średni wiek wszystkich mieszkańców gminy Świdwin korzystających z usług Centrum Usług Społecznych wynosił blisko 54 lata, przy czym średni wiek kobiet objętych badaniem to blisko 53 lata, a ankietowanych mężczyzn to 61 lat.

Blisko połowa osób objętych badaniem legitymowała się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Ponad co czwarta osoba ankietowana deklarowała średni poziom wykształcenia, niewiele mniej podstawowe. Zaledwie co dwudziesta osoba ankietowana posiada wyższe wykształcenie (rys. 2).

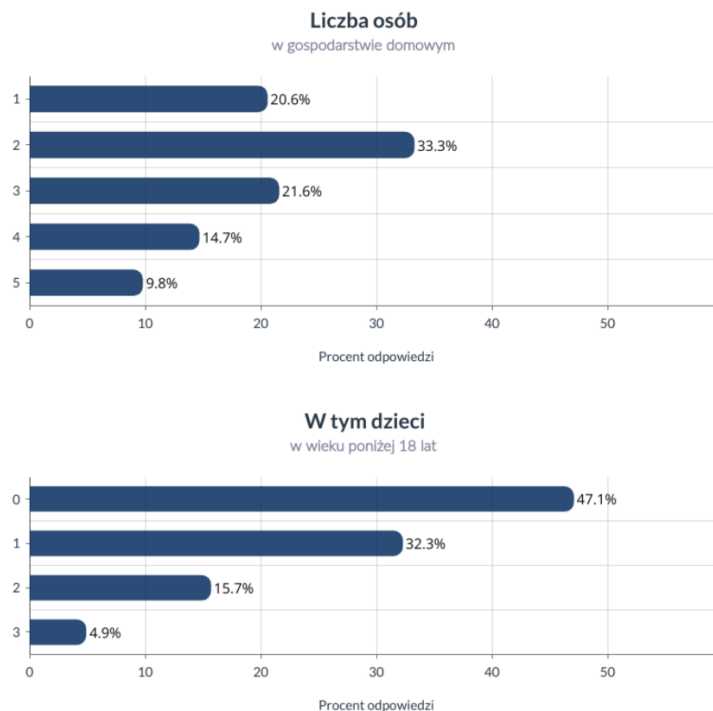
Rysunek 2
Respondenci według poziomu wykształcenia (N= 102).

Źródło: opracowanie własne

W co trzecim gospodarstwie domowym mieszkają dwie osoby dorosłe, a w co piątym z kolei jedna lub trzy osoby dorosłe. Blisko połowa gospodarstw domowych nie posiada dzieci poniżej 18 roku życia (rys. 3).

Rysunek 3
Charakterystyka gospodarstw domowych objętych badaniem (N= 102).

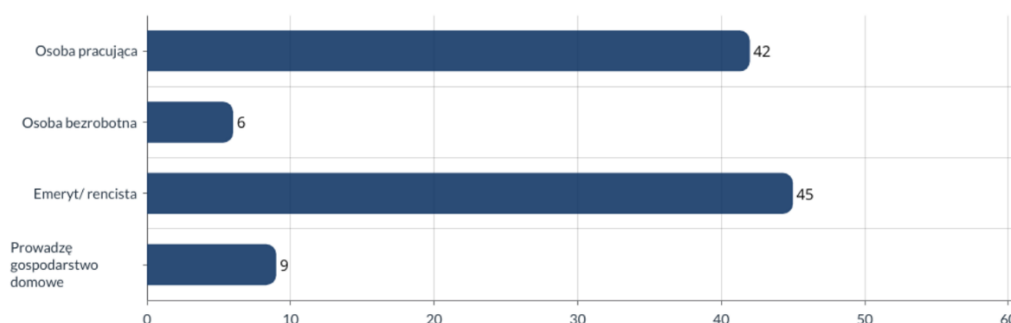

Źródło: opracowanie własne

Blisko połowa osób objętych badaniem to osoby pobierające rentę lub emeryturę (rys. 4). Czterech na dziesięciu respondentów jest aktywnych zawodowo. Spośród osób podejmujących zatrudnienie zdecydowana większość z nich (około 90%) pracuje na terenie gminy Świdwin (rys. 5).

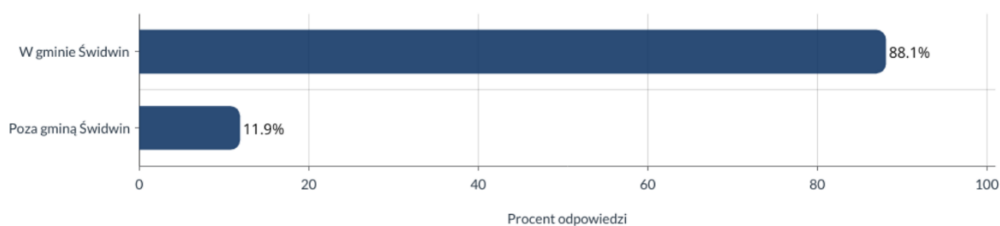
Osoby objęte badaniem w sposób subiektywny dokonały oceny swojej sytuacji materialnej. Dla blisko połowy z nich jest ona przeciętna, dla co piątej zła, a dla co trzeciej dobra (rys. 6).

Rysunek 4
Aktywność zawodowa respondentów (N= 102).

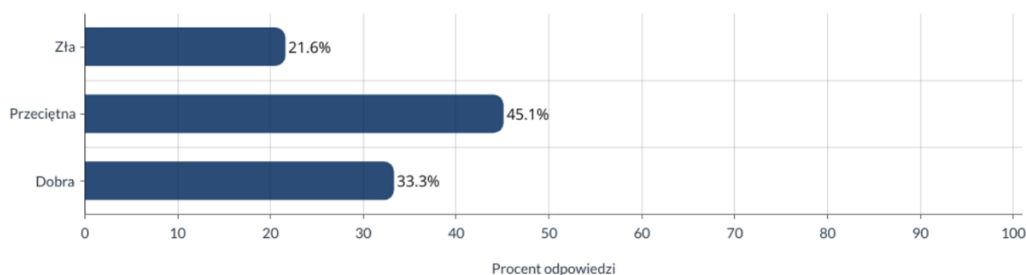
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5
Miejsce pracy aktywnych zawodowo respondentów (N= 42).

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 6
Subiektywna ocena sytuacji materialnej respondentów (N= 102).

Źródło: opracowanie własne

Opinie ankietowanych beneficjentów Centrum Usług Społecznych

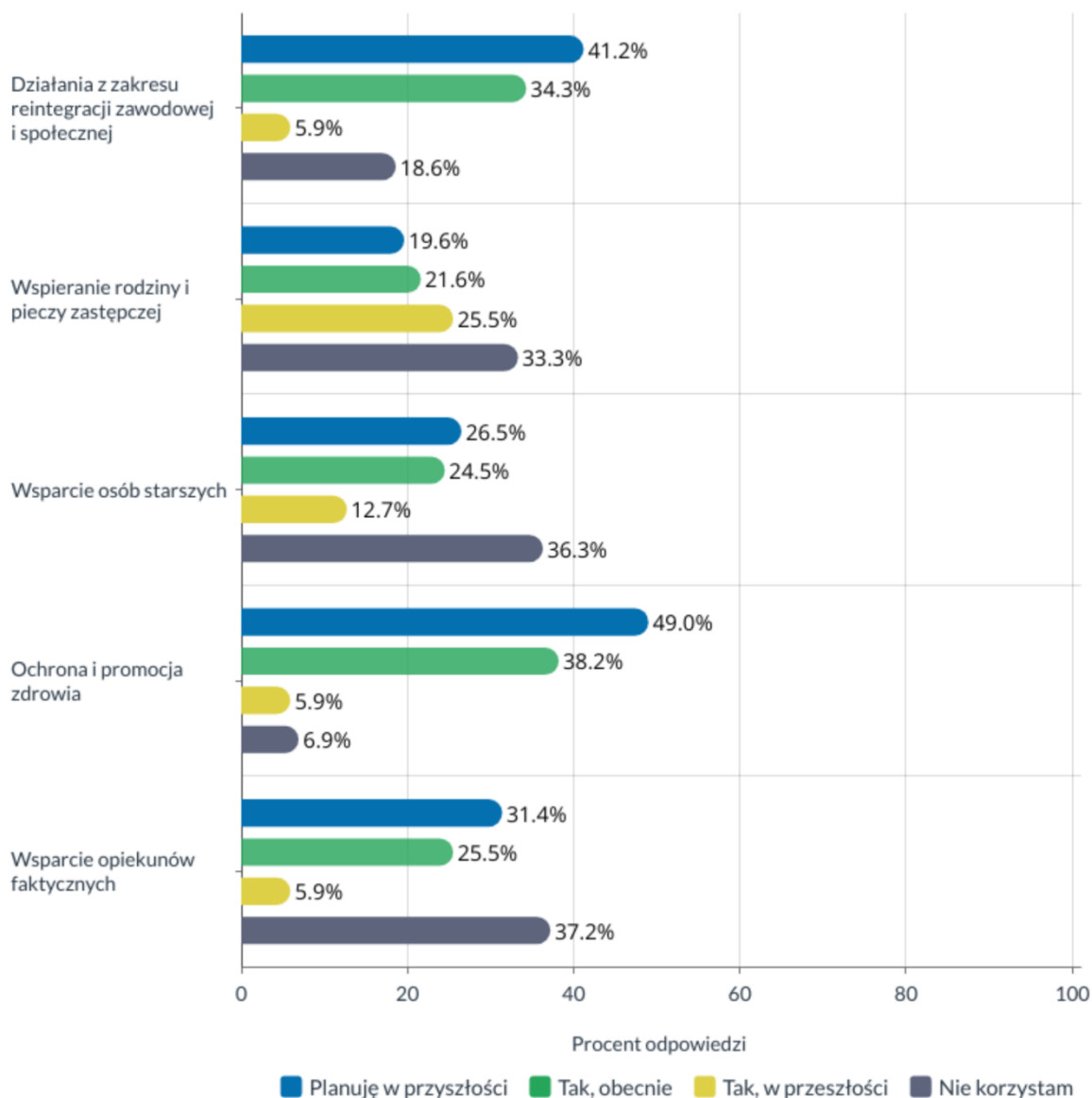
Co czwarty ankietowany lub członek jego rodziny w przeszłości korzystał z usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Połowa mniej respondentów w przeszłości korzystała ze wsparcia dedykowanego dla osób starszych.

Obecnie z usług ochrony i promocji zdrowia korzysta blisko 40% ankietowanych lub członków ich rodzin, niewiele mniej korzysta z działań z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej. Co czwarta osoba ankietowana deklaruje korzystanie osobiście lub wśród najbliższych ze wsparcia opiekunów faktycznych, lub ze wsparcia osób starszych.

Respondenci wykazali duże zainteresowanie korzystaniem z wybranych usług społecznych w przyszłości. Blisko połowa beneficjentów Centrum Usług Społecznych deklaruje chęć korzystania w przyszłości z usług ochrony i promocji zdrowia. Niewiele mniej ankietowanych wyraża zainteresowanie korzystaniem w przyszłości z usług z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej. Co trzeci respondent zainteresowany jest korzystaniem z usług wsparcia opiekunów faktycznych, a co czwarty deklaruje skorzystanie w najbliższej przyszłości ze wsparcia osób starszych.

Największym zainteresowaniem wśród 102 ankietowanych cieszą się usługi związane z ochroną i promocją zdrowia, a najmniejszym usługi wsparcia opiekunów faktycznych (rys. 7).

Rysunek 7
Opinie respondentów na temat korzystania z oferty CUS (N= 102).

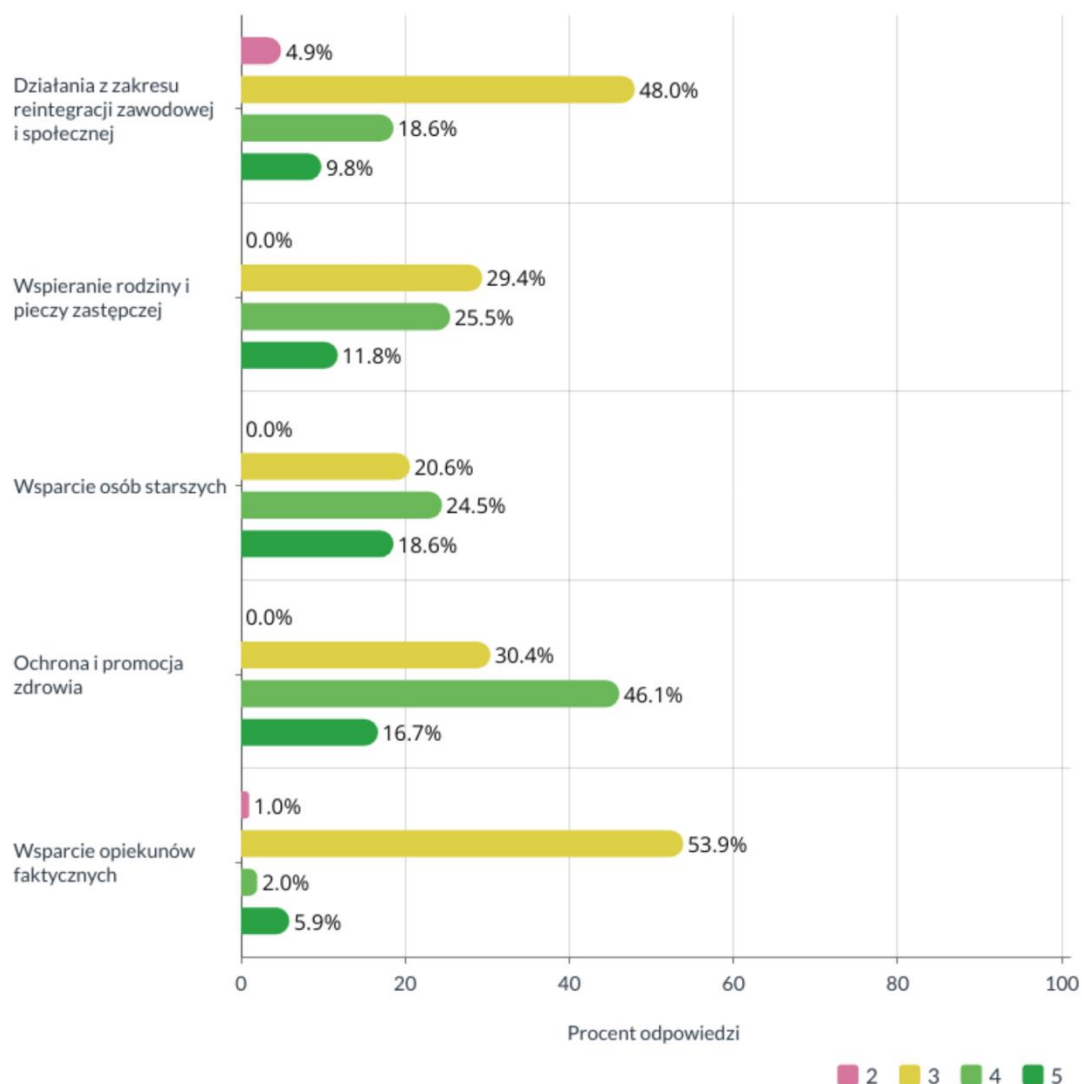

Źródło: opracowanie własne

Osoby ankietowane zostały poproszone o ocenę, w jakim stopniu usługi społeczne oferowane przez Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin spełniają ich oczekiwania. Oceny dokonywały osoby, które korzystały z danej usługi wykorzystując przy tym pięciostopniową skalę ocen od 1 do 5, gdzie 1 to ocena najniższa, a 5 to ocena najwyższa.

I tak najwyżej ocenione zostały przez ankietowanych usługi ochrony i promocji zdrowia, gdzie blisko dwie trzecie respondentów oceniło je dobrze, albo bardzo dobrze (rys. 8).

Rysunek 8
Ocena oferowanych przez CUS usług społecznych przez respondentów (N= 102).

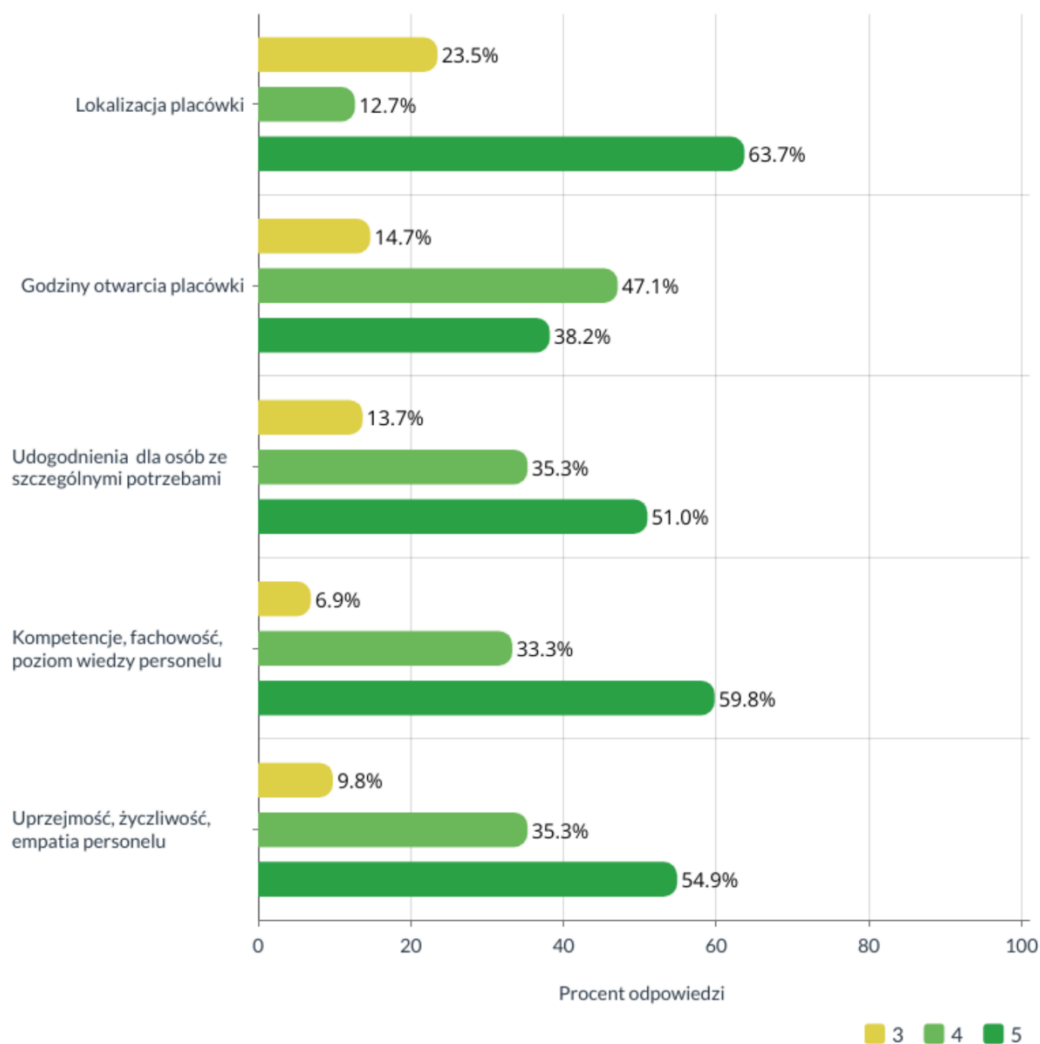

Źródło: opracowanie własne

Osoby ankietowane zostały poproszone o ocenę funkcjonalności Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin. Oceny dokonywano wykorzystując pięciostopniową skalę ocen od 1 do 5, gdzie 1 to ocena najniższa, a 5 to ocena najwyższa.

Badani najwyżej ocenili kompetencje, fachowość oraz poziom wiedzy personelu (średnia ocen 4,53). Niewiele gorzej oceniono uprzejmość, życzliwość oraz empatię personelu (średnia ocen 4,45), lokalizację placówki (średnia ocen 4,40) oraz udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami (średnia ocen 4,37). Najniżej (choć średnia ocen wynosi aż 4,23) respondenci ocenili godziny otwarcia placówki (rys. 9).

Rysunek 9
Ocena funkcjonalności CUS przez respondentów (N= 102).

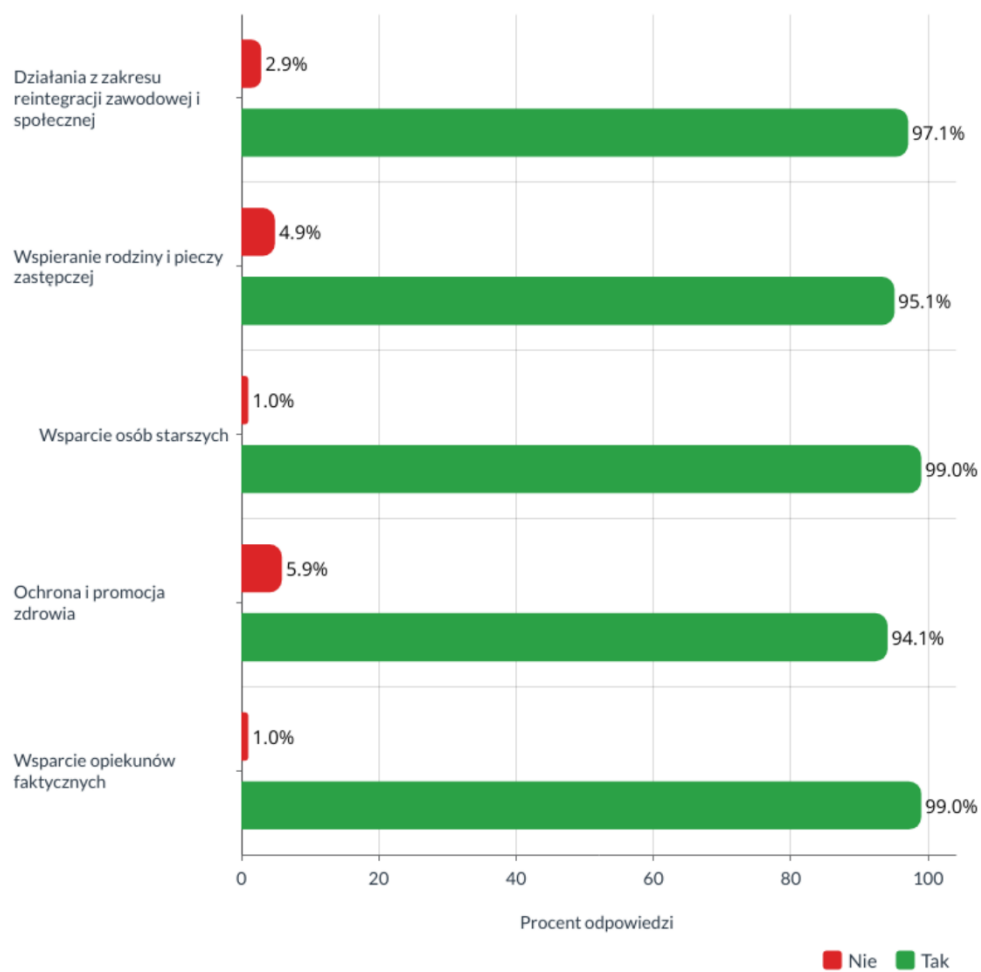

Źródło: opracowanie własne

Mieszkańcy gminy korzystający z oferty Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin na koniec zostali poproszeni o ocenę zapotrzebowania na usługi społeczne na terenie gminy. Nie dziwi fakt, że jako odbiorcy usług wskazali oni bardzo wysoki, blisko stuprocentowy odsetek zapotrzebowania, na niektóre usługi społeczne – przede wszystkim na te skierowane do seniorów oraz usługi wsparcia opiekunów faktycznych (rys. 10).

Rysunek 10

Ocena zapotrzebowania na usługi społeczne w gminie w opinii badanych (N= 102).

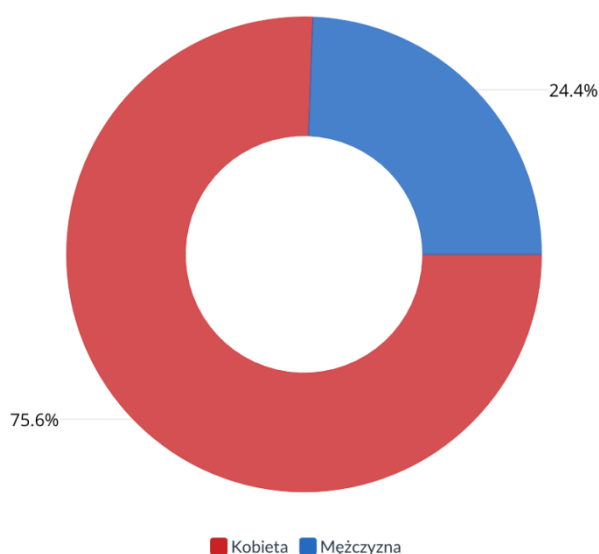

Źródło: opracowanie własne

Charakterystyka ankietowanych mieszkańców gminy Świdwin

W badaniach ilościowych realizowanych metodą CATI (wywiadów telefonicznych) i CAWI (ankiet internetowych, elektronicznych) wzięło udział łącznie 250 mieszkańców gminy Świdwin. Trzy czwarte respondentów stanowiły kobiety (rys. 11).

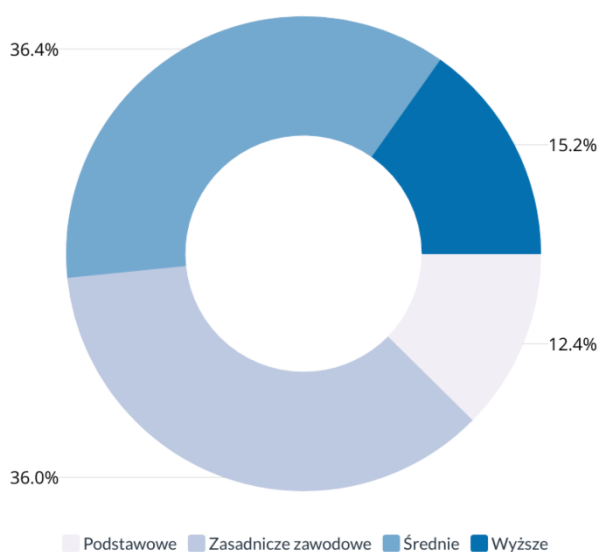
Rysunek 11
Respondenci według płci (N= 250).

Źródło: opracowanie własne

Średnio co trzeci mieszkaniec gminy Świdwin objęty badaniem legitymował się wykształceniem średnim, a niewiele mniej respondentów wykształceniem zasadniczym zawodowym. Co szósta osoba ankietowana deklarowała wyższy poziom wykształcenia, a co ósma podstawowe. (rys. 12).

Rysunek 12
Respondenci według poziomu wykształcenia (N= 250).

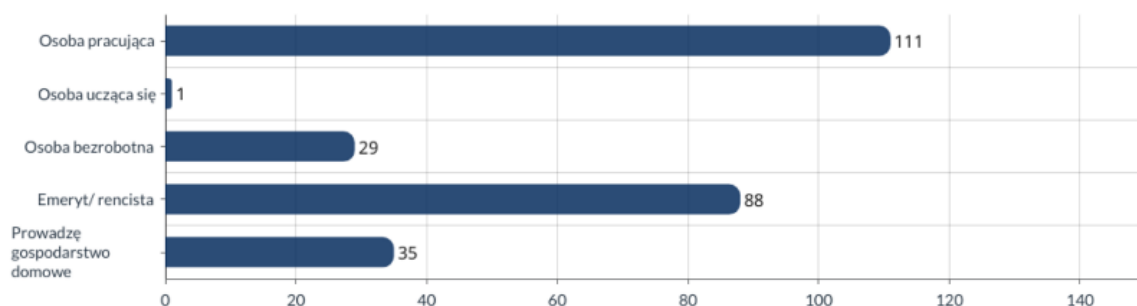

Źródło: opracowanie własne

Blisko połowa mieszkańców gminy Świdwin objętych badaniem to osoby aktywne zawodowo (rys. 13), z czego zdecydowana większość z nich pracuje na terenie gminy (rys. 14). Co trzecia osoba ankietowana pobiera rentę lub emeryturę.

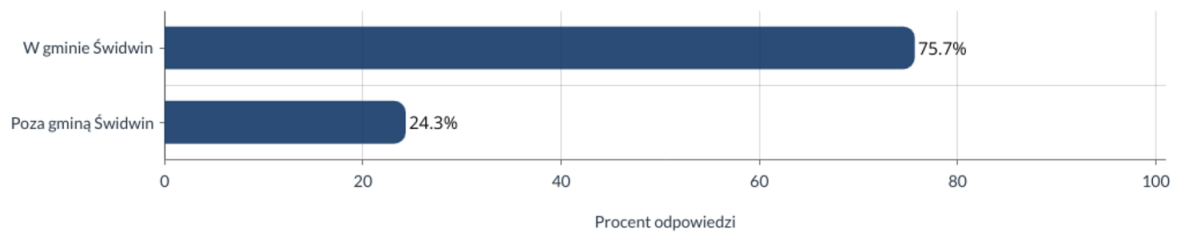
Osoby objęte badaniem w sposób subiektywny dokonały oceny swojej sytuacji materialnej. Dla ponad połowy z nich jest ona przeciętna, dla co szóstej zła, a dla co trzeciej dobra (rys. 15).

Rysunek 13
Aktywność zawodowa respondentów (N= 250).

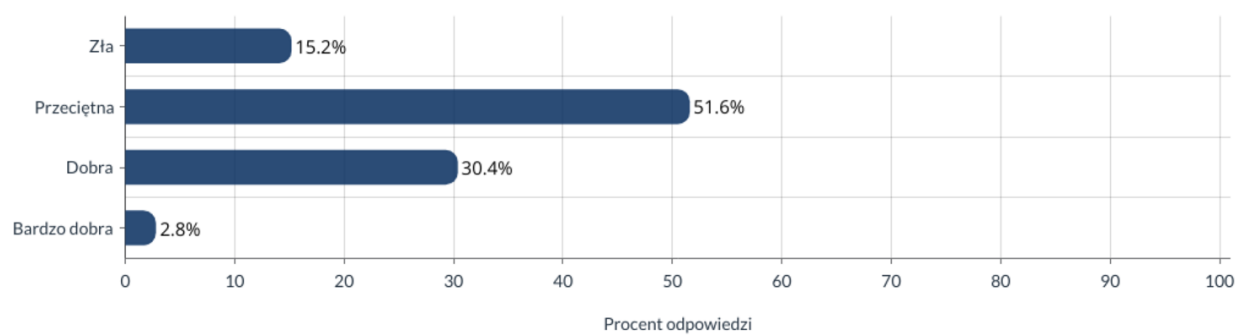
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 14
Miejsce pracy aktywnych zawodowo respondentów (N= 111).

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 15
Subiektywna ocena sytuacji materialnej respondentów (N= 250).

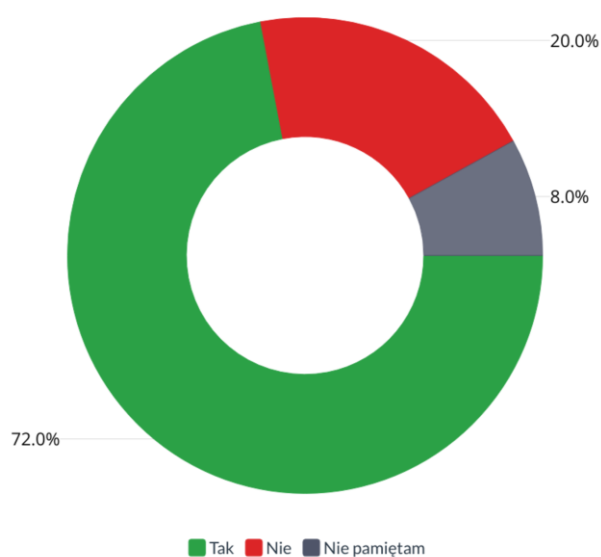

Źródło: opracowanie własne

Opinie ankietowanych mieszkańców gminy Świdwin

Blisko trzy czwarte ankietowanych mieszkańców gminy słyszało o przekształceniu w 2021 roku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie w Centrum Usług Społecznych. Co piąty respondent nie słyszał o takim przekształceniu, a co dwunasty nie pamięta takiego wydarzenia (rys. 16).

Rysunek 16
Świadomość respondentów na temat przekształcenia GOPS w CUS (N= 250).

Źródło: opracowanie własne

Siedem na dziesięć osób ankietowanych zdecydowanie lub raczej byłoby zainteresowana skorzystaniem z bezpłatnych form wsparcia z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej w postaci doradztwa zawodowego, poradnictwa psychologicznego, wsparcia terapeutycznego, warsztatów wyjazdowych, czy festynów profilaktycznych.

Ponad połowa mieszkańców gminy objętych badaniem zdecydowanie lub raczej byłaby zainteresowana skorzystaniem z bezpłatnych form wsparcia z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w postaci Klubu Rodziny (zajęć pedagogicznych), czy wsparcia dla rodzin po urodzeniu dziecka (w postaci warsztatów i spotkań edukacyjnych).

Dwie trzecie osób ankietowanych zdecydowanie lub raczej byłoby zainteresowanych skorzystaniem z bezpłatnych form wsparcia z zakresu wsparcia osób starszych organizowanych w formie zajęć, warsztatów,

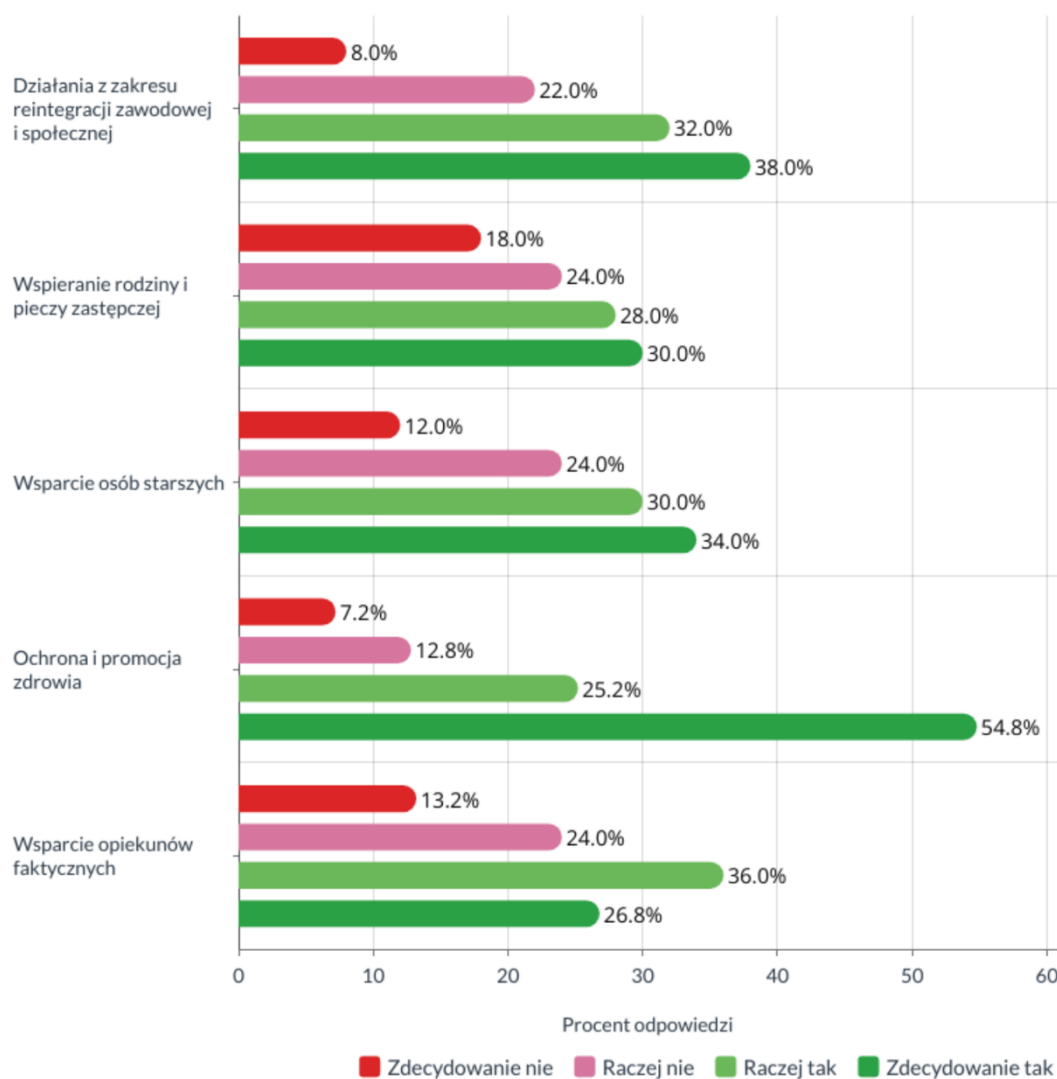
mobilnych konsultacji z zakresu zdrowia dla seniorów, czy usługi wolontariatu międzypokoleniowego.

Aż ośmiu na dziesięciu ankietowanych mieszkańców gminy wyraża zainteresowanie skorzystaniem z usług ochrony i promocji zdrowia, w ramach których Centrum Usług Społecznych organizuje wykłady i warsztaty dla uczniów, porady dietetyka, zajęcia fizyczne, czy usługi fizjoterapeutyczne.

Chęć skorzystania z usług wsparcia opiekunów faktycznych, w ramach których funkcjonują opiekuńcze usługi pomocy sąsiedzkiej, deklaruje z kolei blisko dwie trzecie osób ankietowanych (rys. 17).

Rysunek 17

Opinie respondentów na temat zainteresowania bezpłatnymi usługami z oferty CUS (N= 250).

Źródło: opracowanie własne

Niestety spada zainteresowanie skorzystaniem z usług w przypadku, jakby wymagałyby one częściowej odpłatności od usługobiorców. I tak zainteresowanie skorzystaniem z form wsparcia z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej w postaci doradztwa zawodowego, poradnictwa psychologicznego, wsparcia terapeutycznego, warsztatów wyjazdowych, czy festynów profilaktycznych deklaruje już jedynie ponad połowa mieszkańców (spadek zainteresowania o 16%).

Mniej niż połowa mieszkańców gminy objętych badaniem byłaby zainteresowana skorzystaniem z częściowo płatnych form wsparcia z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w postaci Klubu Rodziny (zajęć pedagogicznych), czy wsparcia dla rodzin po urodzeniu dziecka (w postaci warsztatów i spotkań edukacyjnych) – obserwujemy tutaj spadek zainteresowania ankietowanych o 14%.

Ponad połowa badanych z kolei byłaby zainteresowana skorzystaniem z częściowo płatnych form wsparcia z zakresu wsparcia osób starszych organizowanych w formie zajęć, warsztatów, mobilnych konsultacji z zakresu zdrowia dla seniorów, czy wolontariatu międzypokoleniowego (spadek zainteresowania o 12%).

Dwie trzecie ankietowanych mieszkańców gminy wyraża zainteresowanie skorzystaniem z częściowo płatnych usług ochrony i promocji zdrowia, w ramach których Centrum Usług Społecznych organizuje wykłady i warsztaty dla uczniów, porady dietetyka, zajęcia fizyczne, czy usługi fizjoterapeutyczne (spadek zainteresowania o 16%).

Chęć skorzystania z częściowo płatnych usług wsparcia opiekunów faktycznych, w ramach których funkcjonują opiekuńcze usługi pomocy sąsiedzkiej, deklaruje z połowa ankietowanych (spadek zainteresowania osób badanych o 13%) (rys. 18).

Rysunek 18

Opinie respondentów na temat zainteresowania częściowo płatnymi usługami z oferty CUS (N= 250).

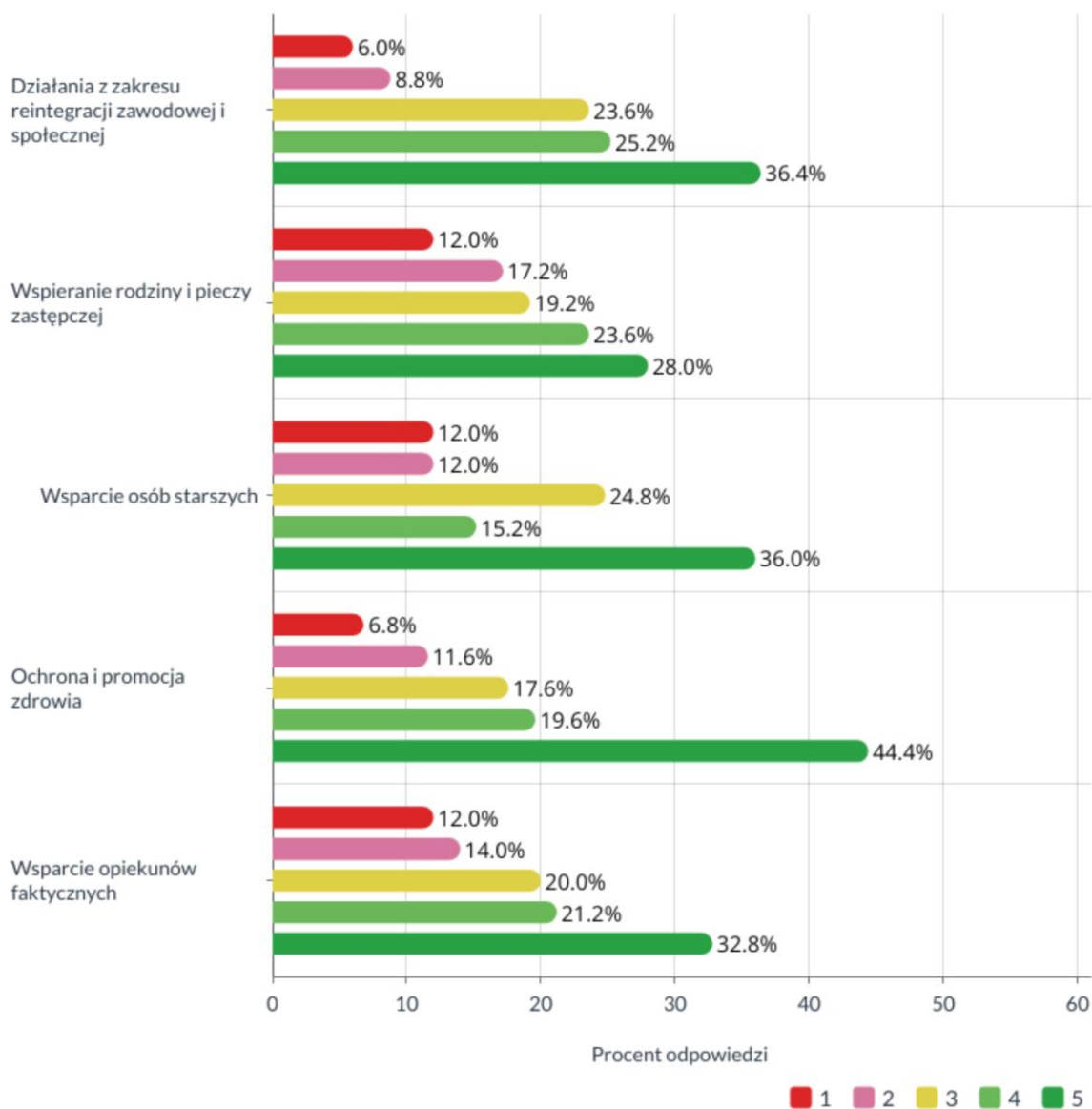

Źródło: opracowanie własne

Osoby ankietowane zostały poproszone o ocenę, na ile atrakcyjna jest dla nich oferta Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin. Osoby ankietowane zostały poproszone o ocenę funkcjonalności Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin. Oceny dokonywano wykorzystując pięciostopniową skalę ocen od 1 do 5, gdzie 1 to ocena najniższa, a 5 to ocena najwyższa.

Mieszkańcy objęci badaniem jako najbardziej atrakcyjne wskazali usługi ochrony i promocji zdrowia oraz działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej. Nieco niżej zostały ocenione usługi wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz wsparcie opiekunów faktycznych (rys. 19).

Rysunek 19
Ocena oferowanych przez CUS usług społecznych przez respondentów (N= 250).

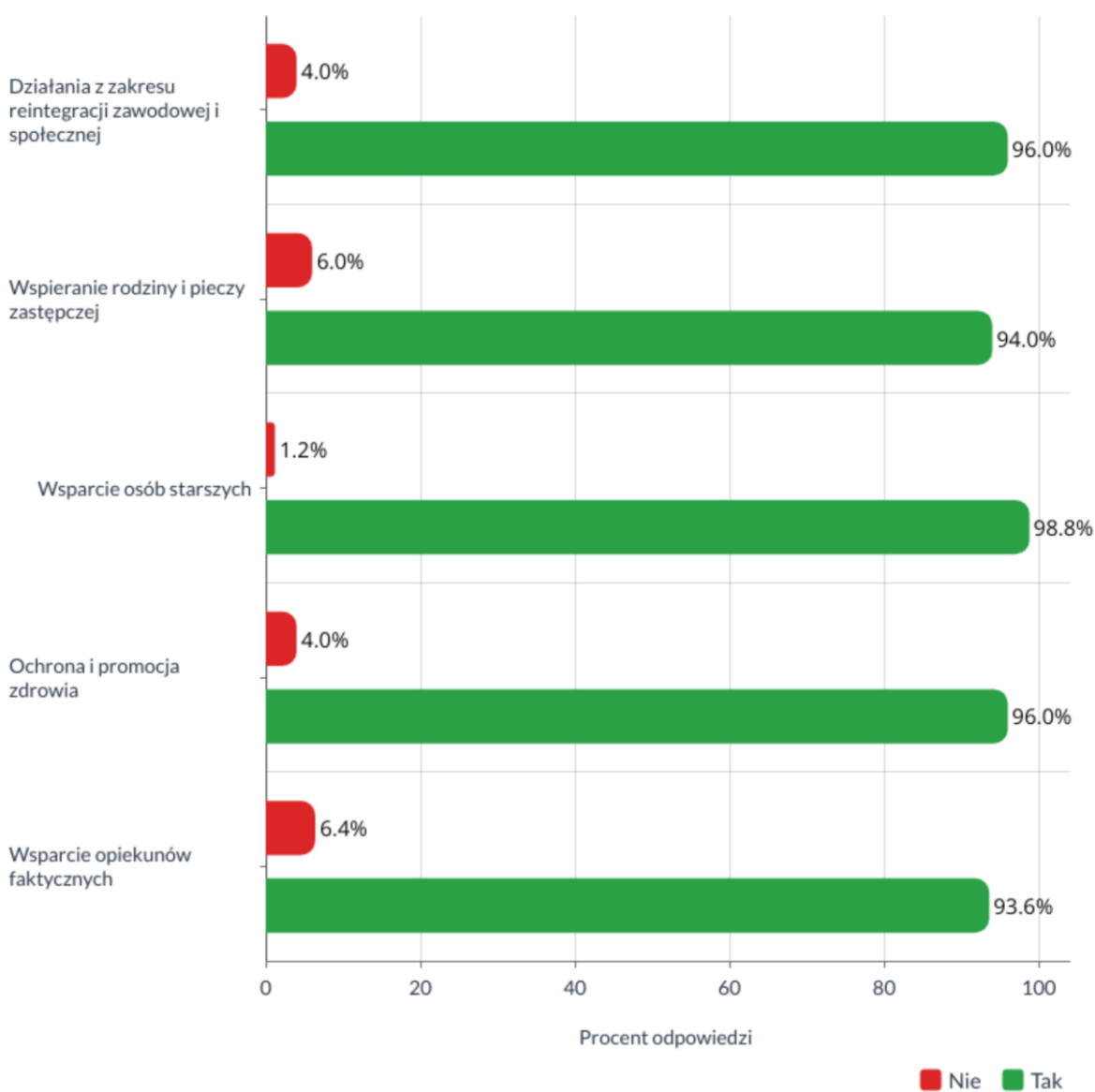

Źródło: opracowanie własne

Na koniec mieszkańcy objęci badaniem ankietowym zostali poproszeni o ocenę zapotrzebowania na usługi społeczne na terenie gminy. Podobnie jak w przypadku beneficjentów Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin bardzo wysoko ocenili zapotrzebowanie na tego typu usługi. Wskazano blisko stu procentowy odsetek zapotrzebowania na usługi skierowane do seniorów, niewiele mniej osób wskazało na usługi ochrony i promocji zdrowia oraz działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej (rys. 20).

Rysunek 20

Ocena zapotrzebowania na usługi społeczne w gminie w opinii badanych (N= 250).

Źródło: opracowanie własne

Spis rysunków

- Rysunek 1 Respondenci według płci (N= 102).5
- Rysunek 2 Respondenci według poziomu wykształcenia (N= 102).6
- Rysunek 3 Charakterystyka gospodarstw domowych objętych badaniem (N= 102).6
- Rysunek 4 Aktywność zawodowa respondentów (N= 102).7
- Rysunek 5 Miejsce pracy aktywnych zawodowo respondentów (N= 42).7
- Rysunek 6 Subiektywna ocena sytuacji materialnej respondentów (N= 102).7
- Rysunek 7 Opinie respondentów na temat korzystania z oferty CUS (N= 102).9
- Rysunek 8 Ocena oferowanych przez CUS usług społecznych przez respondentów (N= 102).10
- Rysunek 9 Ocena funkcjonalności CUS przez respondentów (N= 102).11
- Rysunek 10 Ocena zapotrzebowania na usługi społeczne w gminie w opinii badanych (N= 102).12
- Rysunek 11 Respondenci według płci (N= 250).13
- Rysunek 12 Respondenci według poziomu wykształcenia (N= 250).14
- Rysunek 13 Aktywność zawodowa respondentów (N= 250).14
- Rysunek 14 Miejsce pracy aktywnych zawodowo respondentów (N= 111).15
- Rysunek 15 Subiektywna ocena sytuacji materialnej respondentów (N= 250).15
- Rysunek 16 Świadomość respondentów na temat przekształcenia GOPS w CUS (N= 250).16
- Rysunek 17 Opinie respondentów na temat zainteresowania bezpłatnymi usługami z oferty CUS (N= 250).17
- Rysunek 18 Opinie respondentów na temat zainteresowania częściowo płatnymi usługami z oferty CUS (N= 250).19
- Rysunek 19 Ocena oferowanych przez CUS usług społecznych przez respondentów (N= 250).20
- Rysunek 20 Ocena zapotrzebowania na usługi społeczne w gminie w opinii badanych (N= 250).21